

REMISSYTTRANDE

2023-11-22

FRA beteckning
3.2:4276/23:2Försvarsdepartementet
Rättssekretariatet

Er handläggare

Ert datum

Er beteckning

2023-09-11

Fö2023/01467

FRA handläggare
Kári Ólafsson

FRA föreg. datum

FRA föreg. beteckning

Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet – frågor med anledning av Europadomstolens dom (SOU 2023:51)

Försvarets radioanstalt (FRA) lämnar följande synpunkter och kommentarer avseende det remitterade delbetänkandet med förslag för att åtgärda de brister som Europadomstolen har konstaterat avseende regleringen kring FRA:s signalspaning i försvarsunderrättelseverksamheten.

FRA:s remissvar följer kapitelindelningen i delbetänkandet.

6.1 En bestämmelse om förstöring i vissa fall av en upptagning eller uppteckning som inte innehåller personuppgifter (s. 77 ff.)

FRA tillstyrker förslaget. Det stämmer som utredningen anger att FRA sedan Europadomstolens dom¹ meddelats internt tillämpar en rutin som innebär att en upptagning eller uppteckning som inhämtats med stöd av lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet (LSF) och som inte innehåller personuppgifter omgående ska förstöras om innehållet har bedömts sakna betydelse för verksamhet som avses i 1 § LSF.

¹ Centrum för rättvisa mot Sverige, nr 35252/08, dom den 25 maj 2021.

6.2 Den personliga integriteten ska beaktas vid överföringen av personuppgifter till ett annat land eller en internationell organisation (s. 79 ff.)

Identifierade brister har till viss del åtgärdats (s. 81)

FRA instämmer i regeringens och utredningens bedömning att Europadomstolens påtalade brist avseende krav på analys och bedömning av om en utländsk mottagare av underrättelse erbjuder acceptabla skyddsåtgärder har åtgärdats i och med införandet av 2 kap. 20 § första stycket 3 lagen (2021:1172) behandling av personuppgifter vid FRA.

En ny bestämmelse om att den registrerades personliga integritet ska beaktas vid överföring till mottagare utomlands (s. 82)

FRA tillstyrker förslaget. Även i detta hänseende stämmer det att FRA redan gör en proportionalitetsprövning vid överföring av personuppgifter till internationella partner.

6.3 Kontroll på begäran av enskild ska utföras av ett nytt beslutandeorgan (s. 83 ff.)

Ett nytt beslutandeorgan i Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten bör inrättas (s. 87)

FRA har inte någon erinran mot förslaget att det vid Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamhet (Siun) inrättas ett särskilt organ, Delegation för kontroll på begäran av enskild, för genomförande och beslut av begäran av enskild enligt 10 a § LSF.²

Beslutandeorganet ska ha anmälningsskyldighet och befogenheter att fatta rättsligt bindande beslut (s. 88 ff.)

FRA har ingen erinran mot utredningens förslag om att delegationen ska kunna besluta om att upptagning eller uppteckning ska förstöras eller att den ska ha anmälningsskyldighet till den nämnd som leder Siun.

---

² Av bestämmelsen framgår att Siun är skyldigt att på begäran av en enskild kontrollera om dennes meddelanden har inhämtats i samband med signalspaning enligt LSF och, om så är fallet, huruvida inhämtningen och behandlingen av inhämtade uppgifter har skett i enlighet med lag. Kontrollmyndigheten ska underrätta den enskilde om att kontrollen har utförts.

FRA avstyrker utredningens förslag att delegationen ska kunna besluta att inhämtning ska upphöra om det vid kontroll framkommer att inhämtningen inte är förenlig med tillstånd som meddelats enligt LSF.

FRA:s erfarenhet av Siuns tillsyn, som kan röra frågor om viss inhämtnings förenlighet med tillstånd till signalspaning, är att sådan granskning kräver ett omfattande underlag. Delegationen skulle behöva höra med FRA vilket eller vilka tillstånd som åberopas som grund för inhämtning och även ge FRA tillfälle i övrigt att yttra sig i ärendet. Delegationen skulle således behöva ha tillgång till Försvarsunderrättsdomstolens tillstånd och annan dokumentation innan ett beslut om upphörande av inhämtning kan ske.

FRA ser en risk att delegationens kontroll enligt 10 a § LSF kommer att få samma karaktär som den tillsyn som ska utföras enligt 10 § LSF avseende upphörande av inhämtning. Det är enligt FRA inte ändamålsenligt att det inom samma myndighet finns två beslutande organ som i praktiken till del utför samma uppgift.

En lämpligare ordning vore att det endast ankom på Siuns nämnd som utövar tillsyn att besluta om upphörande av inhämtning som inte anses vara förenlig med Försvarsunderrättsdomstolens tillstånd. Utredningen föreslår att delegationen ska få en anmälningskyldighet i förhållande till Siuns nämnd. Mot denna bakgrund bör delegationen åläggas en skyldighet att vid kontroll som begärs av enskild särskilt påtala omständigheter för Siuns nämnd som skulle kunna utgöra grund för beslut om upphörande av inhämtning.

I och med att beslut om att inhämtning ska upphöra kan få betydande konsekvenser för försvarsunderrättelseverksamheten bör ett beslut om upphörande av inhämtning, oavsett om det fattas av delegationen eller Siuns nämnd, kunna överprövas. I sådana fall kommer det behöva göras överväganden av utrikes-, försvars- och säkerhetspolitisk natur och som i förlängningen kan ha betydelse för Sveriges säkerhet. Sådana överväganden görs lämpligast av regeringen.

6.4 Det bör preciseras att underrättelse till den enskilde efter genomförd kontroll ska vara motiverad (s. 90 ff.)

FRA tillstyrker utredningens förslag om att underrättelse efter genomförd kontroll ska vara motiverad. I sammanhanget vill dock FRA erinra om att en uppgift om att en enskild är föremål för signalspaning enligt LSF är lika skadlig för svenska utrikes-, säkerhets-

FRA

och försvarspolitiska intressen som en uppgift om att den enskilde inte är det. Sådana uppgifter omfattas i regel av sekretess enligt exempelvis 15 kap. 2 § OSL (försvarssekretess) och kan vara av synnerlig betydelse för rikets säkerhet (kvalificerat hemligt).

I detta ärende har generaldirektören Björn Lyrvall beslutat. I den slutliga handläggningen har också överdirektören Charlotta Gustafsson samt juristen Kári Ólafsson (Rätts) deltagit, tillika föredragande.

Försvarets radioanstalt

Björn Lyrvall

Kári Ólafsson

Sändlista

Internt FRA

GD

ÖD

C JUR

Bitr. C JUR

C GD Stab

C KOM

AC